

“Catalunya és un gran generador de bons actors”

“En aquesta època de l'any, Calella de Palafrugell és un lloc ideal per descansar i carregar piles”

“Vaig deixar el pont aeri i vaig tornar a Barcelona per viure el moment polític del 9-N”

L'actor Josep Linuesa Foto: JOSEP BOFILL BLANC.

Josep Linuesa és un actor enamorat de la Costa Brava i per això, sempre que la feina li ho permet, sovinteja el litoral que va des de Blanes fins a Portbou. Una vegada a Calella de Palafrugell, té balconada a la mateixa platja del Canadell, amb magnífica vista als Tres Pins i les illes Formigues. I és que aquest actor, nascut a Barcelona, al barri del Paral·lel, hi troba el relax necessari per carregar piles. Josep Linuesa és un dels actors afortunats a qui, entre La Riera a TV3, Cuéntame cómo pasó a TVE, a Madrid, i una comèdia els caps de setmana, primer a Barcelona i ara ja començant gira per diferents pobles de Catalunya, no els falta feina en aquests moments.

A 'La Riera', amb tot aquest enrenou de les targetes opaques, el personatge que interpreto ha caigut en desgràcia

A Madrid hi ha gent que entén la situació de Catalunya i

veu bé que es pugui fer un referèndum per la independència

Sí, faig teatre, televisió i cinema. Però em falta l'oferta d'un bon paper per fer en una bona pel·lícula

“El temps passa volant. I anant amunt i avall, tal com ens toca en aquest ofici, també necessitem descansar per poder continuar treballant”, argumenta alhora que certifica no haver patit la crisi dels quaranta anys. Linuesa tampoc té problemes en vigílies d'entrar al mig segle (va néixer el 15 de maig del 1966). Ni tampoc n'ha tingut ni en té pel que fa a la relació amb els madrilenys: “Ja s'hi han acostumat, a veure'ns als estudis de gravació, ja sigui de televisió o de cinema, així com també als diferents teatres de la capital d'Espanya, i a sentir-nos parlar en català, fora d'escena, és clar”, explica.

De petit volia ser esportista. I, de fet, amb sis anys jugava a futbol, fins que va entrar a l'Institut del Teatre. A futbol encara hi juga, amb els amics, i també practica el tennis.

Diuen de vostè, sobretot les senyores, que conserva una elegància i educació interpretativa que el manté jove o, si més no, com un galant madurat. És conscient de tot això?

[Riu] Ostres... Vols dir? Bé, no ho sé. Però si és així, d'alguna manera, allarga la carrera. Ara bé, no en sóc conscient, que faci de galant.

Per cert, nota la crisi dels cinquanta?

No, res. Ni tampoc vaig tenir la dels quaranta. Però sí que la vaig tenir als trenta.

Ah, sí?

Sí. Als trenta anys vaig tenir una crisi brutal. Havia estat ja treballant des de molt jovenet, i havia portat a terme més o menys el que desitjava. Però, barrejat amb una crisi personal, això em va fer adonar que m'estava fent gran i que havia de fer coses importants a la meua vida. Res, va ser una crisi força absurda. Vaja, ho veig ara. Perquè quan la vaig tenir va ser prou aguda. En canvi, quan vaig arribar als quaranta, i ara que estic a les portes de posar el cinc al davant, res de crisi. Em sento millor que mai, tot i que m'adono que cinquanta ja és una edat per començar-s'ho a rumiar. El cas és que continuo igual que als trenta, sense haver assolit res, com aquell qui diu, i pensant que em queda molt per fer. Ara bé, tot això ja no ho pateixo amb crisi. Sinó que m'ho prenc amb molta filosofia.

Pel que ha après durant tots aquests anys?

Doncs perquè el que té valor és el camí que vas vivint, no allò que aconsegueixes. El camí de gaudir dia a dia, amb el que fas i amb les persones amb qui estàs. I això és el que estic fent: gaudir de la vida personal i de la professional.

Quants anys fa que va i ve amb el pont aeri o amb l'AVE?

Em vaig instal·lar a Madrid cap a l'any 2001. Vaig anar-hi a intentar fer-me un lloc en el cinema. Era una assignatura pendent, ja que havia fet poca cosa per a la pantalla gran. Primer vaig anar-hi per sis mesos, però en sortir-me unes quantes pel·lícules seguides, vaig acabar estant-me a Madrid uns dotze anys.

Però la primera pel·lícula que li va sortir la va anar a fer a l'Uruguai, oi?

Sí. De Madrid vaig volar cap a l'Uruguai. Era l'any 2000, vaig rodar-hi la pel·lícula *En la puta vida*, dirigida per Beatriz Flores Silva, que, tot i ser una coproducció entre l'Uruguai, Bèlgica, Espanya i Cuba, va representar l'Uruguai als Oscars de Hollywood. I això em va permetre estar a Los Angeles promocionant la producció cinematogràfica. A partir d'aquí, vaig tornar a Madrid i va ser quan ja m'esperaven dues pel·lícules. Una, a les ordres del director Vicente Aranda, la pel·lícula *Carmen*, i una altra, dirigida per Patricia Ferreira, el film *El alquimista impaciente*. I també he treballat amb el Josetxo San Mateo, per exemple.

Anteriorment, però, va intervenir en una pel·lícula de Mario Camús.

Sí, efectivament, a Barcelona. Vaig ser actor de repartiment a *La mujer y el pelele*. Sí, de Mario Camús. Però d'això fa molt de temps, devia ser el 1990... Però a Madrid vaig assolir més estabilitat cinematogràfica en fer-hi quatre o cinc pel·lícules seguides, i també hi faig bastant de teatre.

Tot i haver intervingut en moltes pel·lícules, el cinema és, encara de manera real, la seva assignatura pendent?

Sí. En cinema no tinc un lloc guanyat. Em falta un bon paper en una bona pel·lícula. És el que ens passa a molts actors i actrius, que estan intentant fer-se un lloc. Que els productors vegin que poden comptar amb mi i que sóc solvent i puc generar expectativa, que la gent tingui ganes de veure un bon treball en aquella bona pel·lícula.

A Madrid hi estan instal·lats una bona colònia catalana d'actors. És que aquí no se'n ha sabut prou, de mantenir els llocs de treball, entre fer cinema i teatre?

No, no. És més senzill que això. És que Catalunya, en general, és un generador brutal d'actors i actrius. Hi ha molta tradició. I per dir això em baso en el fet que vas a qualsevol poble de Catalunya i, per petit que sigui, sempre hi ha un teatre; tenen una companyia d'aficionats; es fa teatre a les escoles i un munt de representacions. És clar, evidentment sorgeixen molts actors i moltes actrius, a part dels que surten molt ben preparats de l'Institut del Teatre. I el mercat català és reduït perquè tots puguem treballar. Per tant, exportem actors i actrius. Llavors, en certa manera, Madrid ens queda a prop i, com que no hi ha cap problema amb l'idioma, quan hi ha algú que no troba feina aquí a casa nostra, una vegada has sortit en sèries de TV3 i has estat en algun dels teatres de Barcelona i fet gira per Catalunya i poques coses més que es poden fer, no et queda altre remei que buscar-te la vida. Perquè, és clar, si no podem treballar, qui es farà càrrec de les nostres factures? Hem d'emigrar de manera puntual, o per mesos. Depenent del que vagi sortint. I si ens hem de passar mitja setmana aquí i mitja a Madrid, doncs... no queda altre remei.

O sigui que a Madrid s'hi va perquè la pela és la pela.

També n'hi ha que hi han anat per plaer. Per allò de "vull treballar a Madrid a veure si me'n surto". D'altra banda, hi ha molts actors que conec, molts companys, que han anat a Madrid i després que han fet una pel·lícula, una sèrie de televisió per a qualsevol de les cadenes espanyoles, i tornen cap a Barcelona perquè no s'hi troben a gust, perquè hi ha una manera de fer diferent, argumenten. Ara bé, molts estem combinant les feines a cavall de Madrid i Barcelona. Però no et pensis que només és el problema d'actors i actrius, ja que Madrid està ple de realitzadors, il·luminadors i tècnics en diferents especialitats de l'escenografia que són d'aquí, catalans.

I productores catalanes?

Sí. En una ocasió, a Madrid, treballant per a una sèrie d'Antena 3, la productora era catalana; la realitzadora era catalana; la meua companyia de repartiment amb la qual feia les escenes era catalana, i parlàvem en català fins al moment de dir "acció!". Llavors passàvem al castellà perquè estàvem rodant una sèrie "en castellano para Antena 3". I això, o similar, m'ha passat més d'una vegada.

La popularitat a Espanya la hi va donar la sèrie 'Sin tetas no hay paraíso', a la qual va entrar per tres capítols i hi va acabar prenent un paper rellevant. És igual que el que ha passat a la sèrie de TV3 'La Riera'?

Sí, és cert que la popularitat a Espanya m'ha vingut per aquesta sèrie, Sin tetas no hay paraíso. Em va ajudar molt i va acabar funcionant molt bé. Era una sèrie de gènere, de policies i delinqüents, i encara que en principi no anava destinada a tot el públic, ho va acabar veient tothom. Teníem prop de cinc milions d'espectadors. Vaig entrar-hi per només tres capítols i en vaig acabar rodant vint-i-dos. Pel que fa a La Riera... no ho sé. Depèn de la Lúcia Almeda [interpretada per Anna Sahun], la continuïtat, perquè ara amb tot aquest enrenou de les targetes opaques... el personatge Enguita ha caigut en desgràcia.

Així, la relació amb la Lúcia s'ha acabat?

[Fa una rialla misteriosa.]

Li falta, doncs, arrodonir l'èxit?

No crec en l'èxit, crec en el bon treball. Com et deia, hi ha vegades que acceptes alguna pel·lícula per poder pagar les factures però també t'he de confessar que en ocasions et sents molt orgullós i satisfet de formar part d'una obra que, pel motiu que sigui, deixa una empremta després d'un bon treball d'equip, per la seva qualitat.

A més de fer d'actor, ha dirigit i també escrit obres que s'han representat. I, fins i tot, música.

Sí, encara que mai diré que sóc autor o que sóc director, com tampoc mai diré que sóc músic.

Com és això?

Perquè, encara que toco la guitarra i el piano, no llegeixo prou bé. Tinc molta intuïció i oïda, però no he aprofundit prou en el camp musical per dir que sóc músic.

Però com a autor d'obres de teatre i cinema, ha estrenat...

Escriure és una faceta que em fascina i algunes de les obres que m'he inventat s'han representat. Quan no estic treballant com a actor m'agrada seguir explicant històries que, en aquest cas, escric. Una d'elles es va traduir en una TV movie que van produir Filmax, Televisió Valenciana i TV3, que es deia *Mi último verano con Marian*. En aquest cas vaig protagonitzar la pel·lícula, perquè en el moment de vendre el projecte anava tot en el mateix paquet. I va sortir bé, els va encantar tot plegat. Ara en tinc dos més en espera de trobar qui els compri.

I en teatre, després d'estrenar a Barcelona l'any 1992 'Ungles fashion', què ha fet?

Doncs a Madrid vaig escriure dues obres que es van representar al teatre Galileo, i a nivell de crítiques va anar molt bé. Amb tot, no m'hi he dedicat plenament i per això la tercera obra encara està per escriure. I això és perquè només escric en els espais que em deixa la interpretació. Perquè bàsicament jo considero que sóc actor. Autor circumstancial, i director a vegades una mica a la força.

L'ha ajudat, escriure guions?

Sí, perquè escriure històries té importància a l'hora d'interpretar-les. L'autor se les imagina i, a més a més, les està posant negre sobre blanc. Si tens coneixements des de diferents perspectives, acabes dominant l'escenari.

Com és que deixa l'estada fixa a Madrid i torna a Barcelona?

Durant deu o dotze anys no em vaig moure de Madrid i després, si encara m'hi surt feina, vaig i vinc des de fa molt de temps. Vaig tornar a Barcelona perquè volia viure el moment polític en primera persona, el 9-N. I es va donar la casualitat que, al mateix temps, em vaig trobar amb en Miquel Murga, amb el qual ens coneixem de petits. Em va dir que tenia una comèdia d'un autor brasiler que ell havia adaptat al català. Vaig llegir-la, em va agradar molt i em vaig decidir. Tornava a estar a casa, treballant, fent una comèdia, i alhora TV3 em va contractar per entrar a La Riera.

Diu que va venir perquè volia viure el moment polític de casa nostra en primera persona. Què li diuen, quan va a Madrid?

A Madrid hi ha de tot. Hi ha gent que entén perfectament la situació de Catalunya i hi està molt a favor, si més no que es pugui fer un referèndum. Allà no entro mai en cap discussió perquè entenc no és pas una manera de fer país. La ideologia només la poso de manifest en moments puntuals. He de treballar aquí i he de treballar allà.

I al Teatre Gaudí de Barcelona està fent comèdia...

Amb T'estimo però no tant ens ho passem molt i molt bé a l'escenari. Hem sabut crear família i fer-nos molt

partíips de tot, molt implicats, i això es transmet i l'assistència de públic en aquestes quatre temporades està sent molt bona. Riuen molt. Ara hem començat gira pels diferents teatres de Catalunya.

Projectes previstos?

A part de continuar enregistrant a La Riera i a Cuéntame, amb la Mònica estem preparant alguna cosa tots dos, una obra d'un guionista de televisió que ens ho ha proposat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 17-04-2016 Pàgina 14

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/958999-lcatalunya-es-un-gran-generador-de-bons-actorsr.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui